

Vjerojatno će i vas, kao i nas, iznenaditi što su sve djeca u stanju vidjeti u jednom običnom krugu (dinosaurovom jajetu), trokutu ili zapetljanoj crti. S koliko originalnosti i humora su u stanju domišljati novo i neobično te pridavati značenja i strukture "nestrukturiranim podražajima" i sagledavati stvari iz neobičnih kutova. Nama odraslima to može govoriti samo jedno - da su djeca puno moćnija od nas u području stvaralaštva (kreativnog mišljenja) sve dok im mi odrasli uspješno ne potkrešemo krila te moći klasičnim metodama podučavanja. Vjerujemo da mnogi odgojitelji i učitelji žele upravo to izbjeći pa vas pozivamo da vlastite kreativne potencijale i dalje razvijate.⁸

⁸ U razvijanju kreativnih potencijala mogu vam pomoći i treninzi Centra Bistrić za poticanje kreativnosti i primjenu vježbi kreativnosti kroz demonstraciju dječjih uradaka i pripremu za primjenu kriterija procjenjivanja kreativnosti, te upoznavanjem sa značajnim pokazateljima kreativnosti djece i odraslih. Jeste li i koliko i sami kreativni, možete provjeriti i kroz samoprocjene u testovima koje ćete upoznati na treningu

Literatura:

1. Butler-Por, N. (1993.), *Underachieving gifted students*, u Heller, Monk & Passow (Eds.), *International handbook of research and development of giftedness and talent*, str.649-668, Pergamon Press, Oxford.
2. Cvetković-Lay, J. i Pečjak, V. (2004.), *Možeš i drukčije*, Priručnik s vježbama za poticanje kreativnog mišljenja, Alinea - Bistrić, Zagreb.
3. De Bono, E. (1989.), *Children solve problems*, London, Pinguin education.
4. Dhority, L. (1991.), *Ustvarjalne metode učenja*, Alpha Center, Ljubljana.
5. Grubiša, N. i Vene, B. (2001.), *Iz dnevnika milijunera... ili bogatstvo je u nama*, Phantom, Bled.
6. Landau, E. (1993.), *Kreativno Erleben*, Munchen.
7. Ozimec, S. (1996.), *Radanje kreativnosti*, Tonimir, Varaždinske Toplice.
8. Renzulli, J. S. (1992.), A general theory for the development of creative productivity through pursuit of ideal act of learning, *Gifted Child Quarterly*, Vol.36, No.4, str.170-182. Pečjak, V. (2004.), Novi pogledi na ustvarjalnost, izlaganje na Kongresu psihologa Slovenije, Bled.
9. Srića, V. (1992.), *Upravljanje kreativnošću*, Školska knjiga, Zagreb.
10. Srića, V. (2003), *Kako postati pun ideja*, MEP Consult d.o.o., Zagreb.

Ususret Desetim danima predškolskog odgoja

Splitsko - dalmatinske županije "Mirisi djetinjstva"

Hicela Ivon, mr. sc

Visoka učiteljska škola Sveučilišta u Splitu

Po deseti put organiziraju se Dani predškolskog odgoja Splitsko-dalmatinske županije "Mirisi djetinjstva", ove godine s temom "Teorija i praksa humanistički razvojno usmjerenog dječjeg vrtića - iskustva i perspektive u predškolskoj teoriji i praksi", na kojima će domaći i inozemni stručnjaci iz predškolskog odgoja, kroz interaktivan diskurs, sagledati svoje stručne i znanstvene dosege.

Za ovogodišnje jubilarne Dane, koji će se održati od 17. do 20. studenoga 2004. godine u Splitu, organizatori - dječji vrtići grada Splita i Visoka učiteljska škola Sveučilišta u Splitu - osim predstavljanja aktualnog trenutka u predškolskoj praksi i teoriji, planiraju plakatima, radionicama, predavanjima i drugim oblicima stručnog usavršavanja otvoriti raspravu o stečenim iskustvima na proteklom Danima, te pripremiti retrospektivu događanja i problematike o kojoj se raspravljalo na devet prethodnih manifestacija. Cilj je, naime, sagledati kako smo se stručno usavršavali u tim prigradama, kako smo iskustveno učili, koja su postignuća u predškolskoj praksi i teoriji potaknuli prethodni Dani, jednom riječju, dobiti uvid u to kako su se razvijali

suvremeni trenuci u predškolskom odgoju

Izložba postera na 1. danima Županije Splitsko-dalmatinske, (sudionici iz Grčke, Francuske i Hrvatske)

naši profesionalni i teorijski pogledi tijekom proteklih devet godina.

I ovaj put želimo sa svim sudionicima uspostaviti odnos povjerenja, razumijevanja i suradnje kako bi, na putu izgrađivanja zajedničkog znanja o djeci, kroz analizu i interpretaciju različitih aspekata odgojne prakse, mogli bolje anticipirati moguće smjernice za daljnji razvoj.

Vodeni interaktivno-konstruktivističkom perspektivom profesionalnog usavršavanja, koja vidi stručnjake u predškolskom odgoju kao aktivne protagoniste vlastitog razvoja, na ovim danima pokušat ćemo slijediti konotaciju tog koncepta omogućavanjem slobodne diskurzivne rasprave stručnjaka i znanstvenika kako bismo što potpunije sagledali kontekst u kojem su se gradila naša dosadašnja iskustva.

Od prvih Dana naša je namjera bila poticanje na promjene "odozdo", "iznutra" - da odgojitelji, kao oni koji izravno rade s djecom, samostalno i neposredno tijekom rada iniciraju i vode promjene na dobrobit djece, roditelja i vrtića u cjelini.

Težeći autentičnim promjenama u svakodnevnoj praksi dječjih vrtića na zasadama humanističko-razvojnog predškolskog kurikula (ne bi li trebalo biti 'kurikuluma') do-

nesenog 1991. godine, na ovim Danima osvrnut ćemo se na dosadašnja postignuća, istaknuti najvrjednije spoznaje do kojih smo došli, te odrediti strategije koje valja nastaviti. U prilogima u prethodnim zbornicima očituju se naša tadašnja traganja, pitanja i odgovori do kojih smo dolazili.

Favorizirajući ponajprije profesionalne kompetencije odgojitelja, odnosno prilike da se njihove različite kompetencije "pokažu" i argumentiraju, na prethodnim Danima nastojali smo poticati suradnju među sudionicima kako bismo zajedno otkrivali obilježja različitih kultura dječjih vrtića, različitih praktičnih teorija stručnjaka u predškolskom odgoju, te se uvjerali da otvorenost, razvojnost i integriranost - kao temeljne značajke suvremenog predškolskog kurikula - ovisе ponajviše o samim odgojiteljima, njihovoj spremnosti i sposobnosti da mijenjaju i istražuju vlastitu praksu. Stoga smo na proteklim manifestacijama Dana nastojali, osim radionica, predavanja stručnjaka i znanstvenika, odnosno stručnog usavršavanja na globalnijoj razini, organizirati i takve oblike stručnog usavršavanja koji bi bili prilike za razmjenu neposrednih iskustava o djeci u različitim odgojnim kontekstima, te refleksije o tim iskustvima s različitim

izložba postera na 1. danima Županije Splitsko-dalmatinske, Split, listopad 1994. godine

stručnih i teorijskih motrišta. Tako smo mogli ne samo bolje razumjeti strategije unapređivanja za koje se opredjeljuju pojedine ustanove, već i bolje uočiti probleme s kojima se pojedina ustanova, kao i svaki pojedinac u njoj, suočava.

O blicima rada na proteklm Danima: radionicama, prikazima odgojnih projekata, paralaoncama, okruglim stolovima, željeli smo ne samo da odgojitelji razumiju promjenu "od poučavatelja K proučavatelju djeteta i njegova učenja", već i da je dožive. Suvremeni kurikulum od odgojitelja i drugih stručnih suradnika očekuje da budu profesionalno osjetljivi i reflektivni praktičari koji će kontinuirano, samostalno ili u suradnji sa stručnjacima preispitivati uspjehe i nedostatke vlastitog odgojnog utjecaja i utjecaja drugih na razvoj i odgoj djece, unositi promjene i poboljšavati svoj rad. U formalnim i neformalnim situacijama odgojitelji su komentirali kako su dobili ideje za daljnji rad, kako su dobili upravo ono što im najviše treba: živi primjer, kontakte s kolegicama i uvid u različita iskustva, susrete s različitim znanstvenicima i sl., što ih je ujedno navelo da slobodnije i više analiziraju i promišljaju vlastiti rad, komentiraju svoj i tuđi rad bez loših namjera. Vrijednost je susreta i u tome što su odgo-

jitelji razmjenjivali znanje koje se izgrađivalo u praksi i stjecalo osobnim iskustvom, što je oslobađalo od straha od pogreške, od iznošenja svojih stajališta, a time pojačavalo samopouzdanje i zadovoljstvo zbog osjećaja da nisu anonimni. Izravno stjecanje i razmjena iskustava - prilika da se pokaže što se radi s djecom ili s drugima za djecu, da se vrednuju rezultati toga rada, prati napredovanje, iskaže što se misli da su djeca dobila i kako su se pritom stručno usavršavali - veliko je bogatstvo dosadašnjih susreta. Valja spomenuti da su Dani utjecali ne samo na odgojnu praksu u predškolskim ustanovama, nego su potaknuli i inovacije u obrazovanju na studiju predškolskog odgoja u Splitu. Sudjelujući u različitim oblicima rada na Danima, nastavnici metodike na Visokoj učiteljskoj školi u Splitu izgradili su model čvršćeg prožimanja teorije s praksom. Naposljetku s ponosom možemo reći da su županijski Dani predškolskog odgoja "Mirisli djetinjstva" potaknuli i dječje vrtiče na otocima da organiziraju svoje dane "Baština za baštinu", ali i osnovne škole u Splitsko-dalmatinskoj županiji da organiziraju Dane osnovne škole "Prema kvalitetnoj školilfi, na kojima su pedagoški djelatnici iz tih sredina na sličan način kao na našim Danima organizirali svoje stručno usavršavanje. •